

ارائه شده توسط :

سایت ترجمه فا

مرجع جدیدترین مقالات ترجمه شده

از نشریات معتربر

فراتر رفتن از آبزدایی تراوشی معمول با هدف مزیت کیفیتی و صرفه جویی در

انرژی

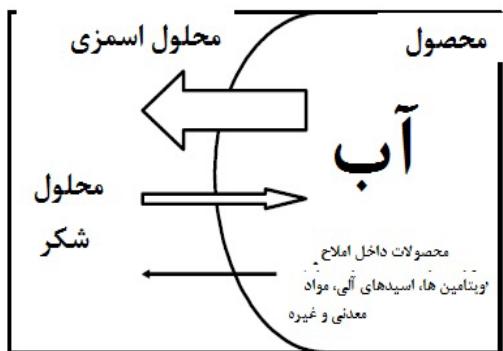
چکیده

خشک کننده اسمزی (تراوشی) فرآیندی جزئی در آب زدایی است، که عمدتاً بعنوان درمانی در جهت بهبود کیفیت محصول بر روند خشک کننده متدالو در نظر گرفته می شود. درمان اسمزی شامل اشباع مواد غذایی در محلول پرفسار شکر و یا نمک می باشد که در زمان های بخصوصی تحت شرایط دمای کنترل شده قرار می گیرد. این فرآیند دو جابجایی عظیم در جریان شمارگر را شامل می گردد: آب زدایی مواد غذایی در جهت محلول و جابجایی همزمان اتم ها از مواد جامد در جهت حل مواد غذایی. چنین پدیده عظیمی از جابجایی با معالجه قبلی، محلول اسمزی، محصول و عوامل مرتبط با محیط زیست اسمزی مهار می گردد. این روش دو مزیت عمده را هنگامی که با سایر روش‌های خشک کننده ترکیب و یا مقایسه گردد، دارا می باشد. کیفیت محصولات از راه تراوشی (اسمزی) بهتر است و انقباض بطور قابل ملاحظه ای در مقایسه با محصولاتی که از فرآیندهای خشک کننده استفاده نموده اند پایین تر است. در مرحله دوم، بطور کلی این روش به حفاظت از انرژی نسبت به سایر روش‌های خشک کننده کمک می کند. اولین جنبه به طور گسترده تری مورد مطالعه قرار گرفت، در حالی که به ندرت به جنبه های انرژی پرداخته شد. هدف اصلی این مقاله این است که مزیت آب زدایی اسمز برحسب کاهش انرژی و سهم بالقوه شان در جهت به حداقل رساندن سود از طریق کاهش هزینه های مربوطه را مورد بحث قرار دهنند. جزء واکنشی کم آبی در اسمز می تواند قبل، در طول، و یا بعد از فرآیند خشک کننده؛ به منظور افزایش سرعت جابجایی و یا در جهت کوتاه شدن طول مدت زمان خشک شدن انجام پذیرد شود. بعد از درمان اسمزی، آب محتوی میوه ها و سبزیجات معمولاً تا 30 الی 50٪ کاهش می یابد (براساس وزن آب موجود). مقدار آب باقی مانده در محصول، مدت زمان و انرژی مورد نیاز را جهت پایان یافتن مرحله خشک شدن محصول برای رسیدن به ثبات مورد نظر محصول را تعیین می کند. این کاهش در رطوبت تاثیر بسزایی را در حفاظت از انرژی دارد، آن هم زمانیکه فن حاضره، دیگر روش‌های خشک کننده مانند همرفتی،

منجمد کردن، مایکروویو و خشک کننده مکنده را تکمیل کرده باشد. انتقال و جابجایی آب با تغییر فاز (تبخیر آب) همراه است که فرآیند فشردگی انرژی است که با توجه به گرمای نهان تبخیر بالای آب ایجاد می شود. در طول تراوش (اسمز)، هیچ انتقال فازی وجود ندارد و فرآیند را می توان با حداقل تامین انرژی که دلیل اصلی صرفه جویی انرژی است، به انجام رساند. روش‌های جدید، در خشک کردن مواد غذایی جهت به حداقل رساندن تقاضای انرژی و افزایش سود دائماً در حال بررسی قرار دارند.

مقدمه

آب زدایی اسمزی (OD) یک فرایند آب زدایی از غذاهایی است که مواد غذایی آبی در قند و یا محلول نمک را به منظور کاهش رطوبت از مواد غذایی قبل از فرآیند خشک شدن شامل می گردد. OD به منظور کاهش آب مواد غذایی در حداقل پردازش، تحت پیرامون اطراف و محیط تعديل شده ایفای نقش می کند (Escrive و همکاران، 2000). در طی فرایند، دو جریان همزمان ممکن است رخ دهد؛ که جریان آب در خارج از مواد غذایی در درون محلول، انتقال همزمان از املاح محلول در آب به مواد غذایی، و جابجایی اتم های املاح طبیعی (فند، اسیدهای آلی، ویتامین ها، قندهای کاهنده، برخی از ترکیبات نایابدار، مواد معدنی، و غیره) از مواد غذایی به محلول را شامل می شود (Le Maguer و Biswall، 1988). این فرایند را می توان همانطور که در شکل 1 نشان داده شده، ارائه نماییم. از آنجایی که محلول پرفسار، فشار اسمزی بالاتری را با کاهش فعالیت آب نشان می دهد، از اینرو می توان آن را بعنوان نیروی محرکه ای برای خروج آب از محلول سلولی به محلول فعال اسمزی در نظر گرفت. انتقال آب در طول فرآیند اسمزی عمدتاً با نفوذ و جریان مویرگی همراه است، در حالی که جذب املاح و یا خیساندن آن تنها با نفوذ است که به انجام می رسد (رحمان، 2007). تمامی این مبادلات حجیم بین محلول اسمزی و مواد غذایی رخ می دهد که ممکن است بر عملکرد کلی و کیفیت محصول اثر بگذارد.

شکل ۱. اصول آب زدایی اسمز و جریان حجیم نسبی آب و املاح.

بطور عمدۀ غشاء و فرآیندهای غشاوی نیمه تراوا، محلولی هایی اند که قادر به انتقال از طریق غشاء به سلول نیستند، اما به سختی می توانند چنین نوع غشاوی را در مواد غذاوی آن هم به سبب ساختار پیچیده داخلى اش فراهم آورند و ممکن است در طول پردازش آسیب ببیند (شیء، 2008). از این رو، چنین شرایطی در فرآیندهای اسمزی مهم بشمار می آیند که ممکن است به جریان شمارگر املاح و آب منجر شود. در گیاهان؛ به سبب ماهیت نیمه تراوای بافت گیاهی و اندازه کم مولکولی مولکول های آب، جریان آبی که از مواد غذاوی بیرون آمده، بسیار وسیعتر از افزایش املاح اسمزی فعال است. این نتیجه در کاهش میزان آب، گنجایشی از محصول را با زمان موجود در وضعیت تعادل برقرار می سازد. بنابراین، وزن مواد غذاوی و همچنین فعالیت آب کاهش می یابد. مطابق با برخی آثار، گزارش شده است که کاهش تا ۵۰٪ در وزن میوه یا سبزیجات تازه را می توان با آب زدایی اسمز بدست آورد (Raghavararo و Rastogi، 1997).

خشک کننده هم‌رفتی اسمزی

اکثر عملیات های خشک کننده مصنوعی مبتنی بر خشک کننده های هوای گرم هستند، جایی که هوای از اکسیده شدن سوخت های فسیلی و یا با استفاده از بخاری برقی های قبلی از طریق محصول گرم می شوند. مطابق با نظر Beke و Mujumdar در سال 2003، خشک کننده عادی هم‌رفتی حدود ۸۵ درصد از تمام خشک کننده های صنعتی را تشکیل می دهد. گرمایش هوا قبل از خشک کننده، بیشترین فرآیندهای انرژی را در صنایع فرآوری شده مواد غذاوی ایجاد می کند. بنابراین، متفکران جدید در فن آوری روش های خشک کننده جهت به حداقل رساندن تقاضای انرژی بسیار مهم قلمداد می گردند. صنایع غذاوی می تواند پول زیادی را

با اجتناب از تقاضای انرژی پرهزینه و مواد زايد حفظ کند. Beedie در سال 1995 اظهار داشت که بهبود در بهره وری انرژی تنها 1٪ می تواند در نتیجه افزایش 10٪ از سود منجر شود. به گفته این نویسنده، انرژی را می توان (الف) با کاهش زمان خشک کننده، (ب) اجتناب از هدر رفتن گرما، (هدر رفتن گرما با هوای خروجی، هدر رفتن گرما با محصول، هدر رفتن گرما از خشک کننده، هدر رفتن گرما به دلیل نشت هوا از خشک کننده، و هدر رفتن گرمای محصولات، و (ج) بازیابی گرما از گاز خروجی و محصول خشک شده ذخیره نمود. با کاهش حجم رطوبت قبل از مرحله خشک کننده نهایی، زمان خشک شدن و میزان گرما را می توان به طور قابل توجهی کاهش داد. بنابراین، OD بعنوان گام بالای قبل از رسیدگی به فرآیند خشک کننده همرفتی قادر خواهد بود تا تقاضای انرژی برای گرمایش و تبخیر رطوبت محصول را کاهش دهد.

انتقال آب در حالت مایع به جای حالت گازی اجازه می دهد تا گرمای نهان تبخیر ایجاد گردد و تنها مقدار کمی از گرمای محسوس با میعانات گازی را در خود بگنجاند (رحمان و پیرا، 2007) از دست داد. Mujumdar در سال 2007 نشان داد که، تقریباً 99٪ از برنامه های کاربردی در خشک کننده ها شامل انتقال آب است که انرژی بالایی را به دلیل گرمای نهان تبخیر بالای آب که 2676 کیلوژول بر کیلوگرم در 100 درجه سانتیگراد را مصرف می کند. آب بیشتر نیاز به انتقال در طی فرایند خشک کننده همرفتی دارد، گرمای نهان تبخیر؛ بیشتر از انرژی کسب می شود. اما با کاهش حجم رطوبت از محصول در جریان بالای فرآیند خشک کننده از طریق انتقال OD همراه است، و می تواند تقاضا برای انرژی را کاهش دهد. بعنوان مثال میوه و سبزیجات تازه حاوی 75 الی 95٪ آب می باشند و یکی از راههای کاهش این مقدار آب قبل از فرآیند خشک کننده در OD می باشد. همانطور که گفته شد، OD می تواند تا 50٪ از آبی که در میوه و یا سبزیجات است را جابجا کند (Rastogi و Raghavarao، 1997). از این رو، نسبت به گنجایش آب اولیه، تقاضای انرژی برای انتقال آب باقی مانده مورد قیاس قرار گرفت.

آب زدایی سیب از راه تراوش هیچ میزانی را در جهت خشک کننده همرفتی در طول زمان نشان نمی دهد، چراکه محتوای آب در مقدار بحرانی حالات زیر قرار گرفته و کل انرژی مصرفی را از 24 تا 75 درصد کاهش می دهد، و این بسته به شرایط فرآیند و روشی دارد که جهت از سرگیری آب زدایی محلول ایجاد می گردد 5000 (Kudra، 2009). به گفته همان نویسنده، خشک کننده همرفتی از بیهوده مصرف کردن سیب ~

کیلوژول / کیلوگرم آب تبخیر می نماید، و نزدیک به 40 درصد از آب را در طول دوره سرعت تبخیر ثابت نگه می دارد، حتی اگر 10 تا 25 درصد در زمان خشک شدنش با توجه به لایه سطحی آن کاهش یابد. راندمان مصرف انرژی از خشک کننده همرفتی اسمزی نسبت به روش خشک کننده همرفتی معمولی از تکه های سیب نشان داده شده است (Adamiec و Strumillo, 1996). نتیجه تایید شده بدین طریق است که سود قابل توجهی از درمان اسمزی قبل از خشک کننده همرفتی برای به حداقل رساندن انرژی مورد نیاز در فرایند کلی مد نظر قرار گرفته شده است. از سوی دیگر، Grabowski و همکارانش در سال (2002) اشاره کردند که آب زدایی زغال اخته تازه در رطوبت بالا در حدود 87٪ به انجام می رسد، اما پایان آب زدایی زغال اخته از طریق تراوش در حدود 50 درصد آغاز خواهد شد. این بدین معناست که ذخیره انرژی در حدود 2150 کیلوژول از انرژی در هر کیلوگرم را می توان هنگامی که همرفتی در بستر مایع ارتعاشی و یا روشهای خشک کننده به دست می آید را در روند OD دنبال نمود (Kudra, 2009).

خشکاندن انجمادی اسمز

فرایند خشکاندن انجمادی عمدتاً شامل دو مرحله است: (1) محصول منجمد شده، و (2) محصول خشک شده توسط تسعید مستقیم از یخ تحت فشار کم. فرآورده های خشکانده شده انجمادی را می توان برای مدت زمان بیشتری ذخیره نمود، بسیاری از خواسته های فیزیکی، شیمیایی، بیولوژیکی و خواص حسی از محصولات تازه را حفظ می نماید. در خشکاندن انجمادی، مواد منجمد شده در فشار پایین تری از نقطه سه گانه قرار گرفته و بخار تسعید یخ به بخار، گرم شده است. معمولاً این روش برای خشکیده شدن محصولاتی با کیفیتی بالا، که شامل اجزای تحریک پذیر به گرما است مورد استفاده قرار می گیرد. از سوی دیگر عدم وجود هوای بالقوه و جلوگیری از وخت دمای پایین به علت اکسیداسیون شیمیایی محصول و ارائه محصولات بسیار رخنه پذیر، با نرخ آبرسانی بالا موجب برپایی چنین روشی می گردد. با این حال، خشکاندن انجمادی فرآیندی کند و پرهزینه است (سرمایه بالا و هزینه های عملیاتی) و عمدتاً برای محصولاتِ بازرسش تر مورد استفاده قرار می گیرد (کوهن و یانگ، 1995) و بدین خاطر، استفاده از آن در طیف گسترده ای از میوه ها و سبزیجات محدود شده است (Hammami و رنه، 1997). با توجه به این، زمان پردازش طولانی مدت به انرژی اضافی جهت خنک نگه داشتن محصولات و واحدهای کمپرسوری نیازمند است، که منجر به فرآیندی بسیار گران قیمت برای بازرگانی

می شود. زمان ممتد پردازش در طول انجام‌دسانزی و فرآیندهای تراکمی عمدتاً بسبب بالا بودن آب محتوای میوه‌ها و سبزیجات بدین صورت شکل پذیرفته است. کاهش سطح رطوبت محصولات تا حدی منجر به این شد که چنین امکانی وجود دارد که زمان پردازش و تقاضای انرژی تا حدی کوتاه‌تر شوند.

رابرت و همکارانش در سال (1997) تاثیر OD از میوه کیوی را در طول فرایند انجام‌دسانزی انجام دادند. اولین بار آنها آزمایش را با زیر آب قرار دادن کیوی تازه در 68٪ (w / w) محلول آبی ساکارز به مدت 3 ساعت انجام دادند، سپس این آزمایش را در معرض فشار هوا با سرعت $3 \text{ m} / \text{s}$ و دمای منفی 3 درجه سانتی گراد انجام دادند. این آزمایش نشان داد که انجام در دمای پایین تر در محصول آب زدایی شده و درجه حرارت معین 18 درجه سانتی گراد در 19-20 دقیقه آغاز می‌شود، که حدوداً 30-40 دقیقه سریعتر از کیوی ای است که مورد آزمایش قرار داده بودیم، که به زمان انجام 23-24 دقیقه نیاز داشت. به طور کلی، آب کمتر در مواد غذایی همیشه باعث ایجاد نقطه انجام‌دسانزی پایین تر و زمان کوتاه‌تر می‌شود و در نتیجه گرمای کمتری را برای جابجایی در نظر می‌گیرد (Spiazzi 1998). این ثابت می‌کند که کاهش رطوبت مواد غذایی می‌تواند در طول انجام‌دسانزی هم رخ دهد که تاثیر قابل توجهی در کاهش انرژی را نیز بدنبال دارد.

توزیع انرژی و میزان مصرف عملیاتی افراد فرایند خشکاندن انجام‌دسانزی توسط لیو و همکارانش در سال 2008 ایجاد گردید. آنها شرایط مختلف بهره برداری در هدر رفتن انرژی را طی سه مرحله از عملیات مورد بررسی قرار دادند. با توجه به نتیجه حاصله، مصرف انرژی در خشکاندن اولیه محصول به 5.7٪ رسید، تراکم سازی در حالت گازی به 31.8٪ و کل انرژی ورودی در پمپ‌های خلاء به 23.3٪ رسید. کاهش در مقدار رطوبت حاصله از طریق OD منجر به کاهش انجام‌دسانزی، خشکاندن اولیه و بارهای متراکم شده، و در نتیجه کاهش تقاضای انرژی گردید.

خشک کننده موج‌های مغناطیسی اسمزی

عمده ترین ایراد روش خشک کننده هوای گرم از دیدگاه بهره وری انرژی، طولانی تر شدن زمان خشک کننده، دمای بالا برای خشک کننده و درنتیجه مصرف انرژی بالا است که ممکن است آب در 6000 کیلوژول / کیلوگرم تبخیر گردد (موجومدار و میون سال 1995 و آلیباس در سال 2007). به موجب این محدودیت در مقیاس فوق، عمل کمک به خشک کننده به عنوان یک راه حل جایگزین مورد استفاده قرار گرفت. انتقال آب با

روش خشک کننده ریز موج زمانی که با خشک کننده همرفتی مقایسه می شود، دارای مزایایی است که در زیر بدان ها اشاره می کنیم: گرمای سریع و حرارتی، بالاتر بردن سرعت خشک کننده، کوتاه تر کردن زمان خشک کننده، توزیع بیشتر انرژی همگن در سراسر مواد و بالاتر بردن کیفیت محصول و کاهش مصرف انرژی. (سانگا و همکارانش، 2000، ژانگ و همکارانش، 2006). با این حال، روند خشک کننده امواج ریز مغناطیسی می تواند هزینه های بسیار بالایی را بهمراه داشته باشد. علاوه بر این، تکنولوژی به انرژی برقی نسبتاً گرانی نیازمند است، و با توجه به این محدودیت، تنها در مراحل نهایی خشک کننده (پایان خشک شدن)، در جایی که می تواند بازده بیشتری را نسبت به هوای گرم دهد، می تواند مورد استفاده قرار گیرد (Gunasekaran، 1999).

تشعشع ریز موج ها حرارت حجمی سریع تری را در مواد مرطوب ایجاد می کند که با تغییر دادن میدان الکترومغناطیسی، به تعامل اولیه با مولکول های قطبی آب و یون های موجود در مواد غذایی می رسد (وریس و همکارانش، 2007). در مقایسه با خشک کننده همرفتی، خشک کننده امواج نیز ذخیره قابل توجهی از انرژی را بهمراه دارد، که با کاهش بالقوه زمان خشک کننده تا 50 درصد را ایجاب می کند و علاوه بر این منجر به مهار دمای مواد موجود نیز می گردد. (McLoughlin و همکارانش، 2003). بدلیل عملکرد حرارتی خاص و راندمان گرمایشی بالا، رسایی امواج الکترومغناطیس جهت کمک به بسیاری از فرآیندهای خشک کننده با موفقیت بالایی مواجه شده است. مطالعات متعدد نشان می دهد که قبل از خشک کننده امواج ریز می توان زمان خشک کننده را کاهش داد و در نتیجه عمل خشک شدن هزینه برخواهد شد (دروزاس و شوبرت، 1996). به منظور کمک در بهبود عملکرد خشک کننده امواج، ترکیبات بسیاری وجود داشت که مورد مطالعه قرار داده شد. ترکیباتی از OD با خشک کننده همرفتی امواج رو به رو بود، که در تولید میوه های خشک و سبزیجات با مزایای کاهش انرژی ارائه گردیده شد. این روزها آب زدایی جزیی ای با روش اسمزی ارائه گردید که به طور گستردۀ ای قبل از خشک کننده امواج بعنوان وسیله ای برای کاهش زمان پردازش و در نتیجه محدود کردن مصرف انرژی و بهبود در ویژگی های حسی بکار گرفته شد (ارل و شوبرت، 2001؛ Piotrowski و همکارانش، 2004).

مطابق با کار آل هاراشان و همکارانش در سال (2008)، بر روی تفاله گوجه فرنگی (که شامل 33٪ دانه، 27 درصد پوست و 40٪ پالپ بود) تراوش قبل از بررسی، قبل از آزمایش خشک کننده امواج انجام شد، و انها متوجه شدند که خواص دی الکتریک محصول با افزایش عامل از دست دادن دی الکتریک همراه است و کاهش دی الکتریک در آن ثابت خواهد ماند که در نهایت موجب افزایش سرعت خشک کننده خواهد شد. ثابت دی الکتریک نشان دهنده ظرفیت و توانایی مواد در جهت ذخیره انرژی الکتریکی است، آن هم زمانی که در یک میدان الکترومغناطیسی واقع شده است. عامل از دست دادن دی الکتریک نشان دهنده مقاومت و توانایی مواد به هدر دادن انرژی الکتریکی به صورت گرما در طی سیستم گرمایشی الکترومغناطیسی است. OD در قارچ با محلول نمک 10 و 15 درصد کاهش می یابد و آب زدایی امواج را تا 10-20٪ کاهش می دهد (Torringa و Prothon همکارانش، 2001) انجام شده است. علاوه بر این، ساکارز نشان دادند که از راه تراوش، مکعب های سیب در 50٪ (w / w) ساکارز خشک می شوند و سپس آنها را به کمک امواج خشک می کنند که کاهش زمان خشک شدن به 10 درصد رطوبت هم می رسد.

همانطور که لی و Ramaswamy در سال 2006 بیان نمودند، گرمای همزمان امواج و OD، دارای مزایایی است که دو برابر در عملکرد خشک شدن رطوبت و کاهش جذب مواد جامد در محلول اسمزی سرعت می بخشد. علاوه بر این، Azarpazhoooh اثر اسمزی خشک کننده را تحت شرایط مختلف اسمزی مورد مقایسه قرار دادند: خشک کننده امواج ریز اسمزی در حالت ترشح، خشک کننده امواج ریز اسمزی در حالت غوطه وری، خشک کننده تراوشی معمولی در حالت ترشحی و خشک کننده معمولی در حالت غوطه وری در دو ترکیب ساکارزی و دمایی. از دست دادن آب در حالت ترشحی حدوداً 35 درصد در مقایسه با روش ترشحی و خشک کننده در حالت غوطه وری بود که رطوبت از دست رفته آن کمتر از 12٪ آن هم در مدت زمان 30 دقیقه بود.

افزایش قدرت جذب در طول نتایج گرمایشی امواج ریز، موجب افزایش میزان مصرف انرژی در بخش حجیمی از آب می گردد. یک معادله برای میزان مصرف انرژی در واحد حجمی آب در امواج ریز وجود دارد که بطور متناوب به منبع تغذیه که توسط بیودری و همکارانش در سال 2003 و Yongsawatdigul و Gunasekaran در سال 1996 پیشنهاد شده بود کمک کرد. با این حال، انرژی عرضه شده توسط هوای گرم و تقاضای انرژی از

خلاء در طول فرآیند خشک کننده مورد محاسبه قرار نگرفت. سطح توان بالاتر و حجم رطوبت مواد اولیه از راه تراوش از عملکرد بهتر انرژی گزارش شده بود.

علاوه بر خشک کننده امواج، فن آوری خشک کننده امواج در خلاء عنوان یک روش جایگزین برای کاهش هزینه و بهبود در کیفیت مواد غذایی مورد بررسی قرار می گیرد (Drouzas و همکارانش، 1999). استفاده از امواج ریز مغناطیسی برای غلبه بر این مشکل شایع با انتقال حرارت در خشک کننده خلاء ارتباط دارد. نرخ کم آبی برای امواج خشک کننده در خلاء همیشه سریع تر بوده و 33 دقیقه تا خشک شدن تکه های هویج از ۹۱.۴٪ تا ۱۰٪ امواج در خلاء (پایه مرطوب) طول می کشد، از آنجایی که به ترتیب ۸ و ۷۲ ساعت با گرمای هوا و روش خشکاندن منجمدات مقایسه قرار می گیرد (Lien و همکارانش، 1998). عملیات اسمزی قبل از خشک کننده امواج در خلاء ترکیبی از مزایای عملیاتی واحد در راهی منحصر به فرد را مورد استفاده قرار داده است. از آنجا که هیچ انتقال فازی در OD صورت نمی گیرد، مصرف انرژی نیز کم خواهد شد، حتی اگر محلول رقیق شده دوباره تبخیر گردد (Erl و Shوبرت، 2001). بر این اساس، خشک کننده امواج در خلاء، جهت تولید محصولات با کیفیت بالا و با کاهش هزینه انرژی مورد استفاده قرار گرفته است. این روش ترکیبی، محصولات غذایی با خواص قابل مقایسه با روش خشکاندن منجمدات را در زمان کوتاه تر به انجام می رساند و در نتیجه هزینه های پایین تری را متحمل می گردد. در مقایسه با دیگر فن آوری های پیشرفته (عنوان مثال یخ خشک) خشک کننده امواج در خلاء از لحاظ اقتصادی بصرfe تراست و عنوان سریعترین و پیشرفته ترین خشک کننده عمل می نماید و در نتیجه اجازه می دهد تا توان عملیاتی بالاتری برای ابعاد مختلف در گیاه ایجاد شود (آهنر و همکاران، 2006).

خشک کننده اسمزی موجود در خلاء

روش خشک کننده امواج موجود در خلاء فشار کمتری را به خود تحمیل می نمایند و به طور همزمان منبع حرارتی کمی را قرار می دهند. امواج در خلاء این اجازه را می دهند تا آب به بخار در دمای پایین تر از شرایط جوی تغییر یابد، و در نتیجه مواد غذایی را بدون قرار دادن در معرض دمای بالا و اکسیژن پایین موجود در

اتمسفر کاهش داد. بطور کلی، رنگ، بافت، طعم و خلاء و یا خشک کننده امواج موجود در خلاء، محصولات را با محصولات خشک شده در هوا مورد قیاس قرار داد.

جريان فشار وارد، مکانیسم عمدت از انتقال آب از مواد غذایی است. از آنجایی که کاهش فشار در یک محفظه باعث خشک شدن آن می شود، می توان از روش گران تری که اغلب به عنوان یک خشک کننده ثانویه بحساب می آید استفاده نمود. مدت زمان فرآیند خشک کننده در خلاء عمدتاً به سطح آب بستگی دارد و منجر به کاهش سطح فشار می گردد. انرژی و کاهش تقاضای فشار برای انتقال آب از مواد غذایی را می توان با ترکیب عملکرد اسمزی قبل از خشک شدن در خلاء به حداقل رساند. عمدتاً این روش بیشتر برای میوه ها و سبزیجات که بسیار غنی شده در رطوبت اند سودمند می باشد، اما OD می تواند به کاهش درصدی از رطوبت 30-50٪ منجر شود. برای میوه ها فعالیت بالای آب (AW) و تخلخل بالا ایجاد می گردد، از OD با فشار خلاء نسبت به روند فشار اتمسفر می توان استفاده نمود (Mjica-Paz et al., 2003). در همین حال، شی و همکارانش در سال 1995 اثرات درمانی خلاء در انتقال حجمی آب را در طول OD از میوه ها مورد ارزیابی قرار دادند، و این مورد را تایید نمودند که OD در خلاء، امکان دارد که نفوذش را در انتقال آب در دماهای پایین را گسترش داده سازد. بیودری و همکارانش در سال 2004 چهار روش خشک کننده از خشک کننده ها را مورد مقایسه قرار دادند و دریافتند که سرعت خشک کننده اسمزی در خلاء نسبت به روش خشک کننده امواج اسمزی بالاتر است. علاوه بر این، کاهش در فشار باعث گسترش گاز محصور در منافذ و ایجاد خلل در آن می گردد، در نتیجه افزایش سرعت انتقال حجمی را در پی خواهد داشت (رحمان، 2007). این فرایند به شدت به نفع جذب املاح از طریق افزایش سطح موثری از انتقال حجمی بوده، و ناشی از جایگزینی گاز در منافذ با محلول اسمزی می باشد (فیتو و همکارانش، 1994؛ Chiralt و همکارانش، 1999). بنابراین از OD در فشار خلا در طول OD موجود در اتمسفر استفاده می شود و انتقال حجمی بین هر دو فاز را افزایش می دهد (فیتو و همکارانش، 2002). از این رو مجموع تراکمی مزایای بالا، میزان خشک کننده و انتقال سریع حجمی که اثر قابل توجهی را در روند کاهش انرژی را دارا می باشد را تقویت نمود.

عوامل موثر بر فرآیند اسمزی

عوامل متعددی بر انتقال حجمی در طول فرآیند اسمزی اثرگذارند. این میزان گرما از محلول اسمزی نشأت می‌پذیرد، و غلظت محلول اسمزی عواملی همانند املاح عضلانی وزنی، حضور یونهای، گونه‌ای از عامل اسمزی، فعالیت محلول اسمزی، مدت زمان، اندازه هندسی مواد غذایی، گوناگونی و تنوع مواد غذایی، محلول اسمزی و نسبتِ عمدۀ مواد غذایی، خواص وابسته به مواد شیمیایی فیزیکی و فشار عملیاتی را در پی می‌گیرد. هاکس و فیلینک تاثیر دما و مدت زمان فرآیند اسمزی در اسمز را مورد بررسی قرار دادند در حالی که Ertekin و Cakaloz تاثیر املاح مورد استفاده را بررسی نمودند. تعدادی از نشریات اخیراً تاثیر این متغیر در میزان انتقال حجمی را توصیف کرده‌اند. از آنجایی که میزان انتقال حجمی کند پیش می‌رود، تعدادی از روش‌ها چ به بهبودی این میزان کمک کردند. این عامل شامل عملکردِ جزئی در خلاء می‌باشد.

دمای محلول اسمزی

مهم‌ترین متغیر موثر بر انتقال حجمی در طول فرآیند اسمزی، میزان درجه حرارت است. Beristain و همکارانش اظهار داشتند که افزایش دما است که منجر به افزایش آب در محلول اسمزی می‌شود، در حالی که جذب مواد جامد از میزان حرارت موجود کمتر خواهد بود. رحمان و لمب در سال 1990 اعلام نمودند که املاح در دمای بالا نمی‌تواند براحتی تعادل اسمزی در آب را ایجاد نمایند است که این کار باعث می‌شد تا توسط جریان آب از سلول منجر به کار گردد و در نتیجه افزایش املاح کمتر از مواد غذایی را ایجاد نماید. به نظر دمای فرآیند برای ترویج از دست دادنِ سریع ترِ آب از طریق تورم غشای سلولی، نفوذ سریع آب در محصول و ویژگی‌های انتقال حجمی بهتر در محیط اسمزی برقرار می‌گردد. در همان موقع، مواد جامد موجود در محصول نیز با دماهای بالاتر نفوذ پیدا می‌کند، و به طور عمدۀ توسط اندازه املاح و غلظت محلول اسمزی ایجاد می‌شود. ارزش‌های جذب بالاتر از 29 درجه سانتی گراد احتمالاً به علت تورم غشاء و فرآیندهای غشایی ایجاد می‌گردد، که نفوذ‌پذیری غشای سلولی به مولکول قند را در خود بهبود می‌بخشد.

غلظت محلول اسمزی

کانوی و همکارانش در سال 1983 هاکس و فلینک در سال 1978 و لینارد در سال 1992 گزارش دادند که افزایش غلظت محلول اسمزی در افزایش متناظر از دست دادنِ آب تاثیرگذار خواهد بود. بنابراین، افزایش غلظت محلول اسمزی منجر به افزایش کاهش وزن می‌گردد. این ویژگی، فعالیت آب از غلظت محلول اسمزی را در

محلول اسمزی نسبت می دهد. مطالعات انجام شده توسط Saurel و همکارانش بدین گونه بود که یک لایه املح متراکم را در سطح مواد نشان می داد که محلول اسمزی را افزایش می داد. این عملکرد، افزایش اثر آبگیری و از دست دادن مواد مغذی در طول فرآیند را کاهش می دهد. املح مشابه نیز در مورد محلول های اسمزی با املح بالاتر وزنی حتی در غلظت کم هم صورت پذیرفته اند. مطالعات انجام شده توسط Lazarides بر روی سیب ها، غلظت محلول قند به مدت 3 ساعت را در از دست دادن سریع تر آب بطور همزمان را نشان داد، با این حال، آب زدایی شدیدی در محلول اسمزی وجود داشت که از نظر جذب، بیشتر به مواد جامد موجود در شکر روی آورده بود (کلسیم 80٪ افزایش می یابد). نتایج موجود درمورد تاثر منفی اسمز در محلول ساکارز که غلظت کمی را دارا بود و همچنین در میوه را توسط Karathanos و همکارانش گزارش داد.

گونه ای از عامل اسمزی

تاثیر بسزایی از محلول اسمزی وجود داشت که در هنگام انتخاب محلول از اهمیت زیادی برخوردار بود. هزینه املح، سازگاری حسی با محصول نهایی و جریان اضافی ایمن توسط املح ایجاد گشتند که این عوامل در انتخاب عوامل اسمزی در نظر گرفته شدند. چندین املح در محلول های پرشمار برای آب زدایی اسمز مورد استفاده قرار گرفتند.

لینارد و فلینک محلول های مختلف اسمزی در غلظت ثابت جامد را مورد مقایسه قرار دادند که مخلوط ساکارز و محلول نمک را در محصول شیمیایی آب در مقایسه با محلول ساکارز بطور گستردگی کاهش می داد، گرچه میزان انتقال آب مشابه بود. این عمل به جذب بیش از حد نمک نسبت داده شد. مطالعات بیشتر توسط همان کارگران درمورد تجزیه و تحلیل توزیع مواد، تفاوت عمدہ ای را بین منحنی توزیع اسمزی برای کم آبی بدن در سوکروز و یا محلول نمک را نشان داد. تجزیه و تحلیل ها نشان داد که ساکارز در لایه زیرین انباسته شده است و در نتیجه منجر به فشرده سازی بافت سطوح می شد. در نهایت، افزایش غلظت نمک منجر به فعالیت کم محلول آبی می شد و با این حال افزایش نیروی محرکه را نیز بهمراه داشت. علاوه بر میوه ها و سبزیجات، محلول شکر و نمک نیز برای کم آبی بدن از محصولات حیوانی استفاده نمود. جذب گستردگی مواد جامد، اشکال عمدہ ای را در برابر استفاده از ساکارز، نمک و یا ساکارز مخلوط شده و محلول های نمک را نشان می داد و این بسبب تاثیر منفی فوق الذکر در هر دو عامل کیفیت محصول و میزان انتقال آب بود.

خواص املاح مورد استفاده در اسمز

مطالعات نشان می دهد که خواص مواد شیمیایی-فیزیکی املاح، آب زدایی اسمز را تحت تاثیر قرار می دهد. نویسنده‌گان تصریح کردند که وزن عضلانی، حالت یونی و حلالیت املاح در آب علت تمایز در عمل املاح اسمزی است. علاوه بر این، اندازه عضلانی از املاح اسمزی نیز اثر قابل توجهی را در آب زدایی نسبت به مواد جامد دارا می باشد. بعنوان مثال، معادل عمدۀ دکستروز ذرت، مواد جامدی اند که به جذب قند علاقه نشان می دهند و در نتیجه آب زدایی پایین تری را به نسبت افزایش قند و بالعکس انجام می دهند.

فرآیند اسمزی نیز با تاثیر pH محلول اسمزی همراه است. مُوی و همکارانش مشاهده کردند که اسیدی شدن میزان انتقال آب با تغییر در خواص بافت اسیدی همراه است که بافت میوه‌ها و سبزیجات را افزایش می دهد. کنترراس و سِمیرل متوجه شدند که انتقال آب در PH3 برای حلقه‌های سیب از شیره ذرت استفاده می کنند. در PH2 از حلقه سیب شاید با خاطر عمل هیدرولیز و پلیمریزاسیون DE از پکتین، این عملیات بسیار سبک به انجام می رسد. با این حال، ثبات و استحکام در مقادیر pH بین 3-6 حفظ شده بود.

فعالیت محلول اسمزی

کنترراس و سِمیرل در سال 1981، هکس و فلینک در سال 1978، و لنارد و فیلینک در سال 1984 گزارش دادند که عمل آب زدایی اسمزی با فعالیت محلول اسمزی در اطراف نمونه برقرار می گردد که منجر به افزایش آن می شود. فعالیت بیمه بطور مستمر با سطح نمونه و محلول اسمزی همراه است و بر آن متتمرکز شده است و منجر به تامین امنیت در محصول می شود. بنابراین، این فعالیت می تواند تاثیر فوق العاده ای در کاهش وزن داشته باشد، و در هر زمان از موقوعی از زمان انتقال آب با مقاومت انتقال حجمی مشخص شده همراه گردد؛ این مورد زمانی اتفاق می افتد که آب سطح ذرات را ترک نموده باشد، و به آهستگی در حال حرکت باشد.

Raoult-Wack و همکارانش در سال 1989 مشاهده نمودند که فعالیت آب زدایی، به ویژه در دمای پایین تر، منجر به غلظت بالا در طول مراحل اولیه اسمزی می گردد. میزان آب زدایی منجر به افزایش فرآیند اسمزی می گردد. نویسنده‌گان نتیجه گرفتند که چنین فعالیتی تاثیر مستقیم بر جذب مواد جامد در طول تمامی مراحل اسمزی ندارند، و به انتقال املاح اسمزی محدود نیست.

فعالیت ناشی از مواد جامد در طول فرآیند اسمز می تواند یک اثر غیر مستقیم بر تغییر شیب غلظت املح در داخل ذرات مواد غذایی داشته باشد و میزان آن را کاهش دهد. از آنجایی که نفوذ املح به بافت طبیعی بُکندی می انجامد، بسیاری از املاح نیز در لایه زیرین تجمع می کنند. با این حال، پونتینگ و همکارانش اظهار داشتند که در برخی موارد ممکن است فعالیت ممکن است مورد استفاده قرار نگیرد.

این مقاله، از سری مقالات ترجمه شده رایگان سایت ترجمه فا میباشد که با فرمت PDF در اختیار شما عزیزان قرار گرفته است. در صورت تمایل میتوانید با کلیک بر روی دکمه های زیر از سایر مقالات نیز استفاده نمایید:

✓ لیست مقالات ترجمه شده

✓ لیست مقالات ترجمه شده رایگان

✓ لیست جدیدترین مقالات انگلیسی ISI

سایت ترجمه فا؛ مرجع جدیدترین مقالات ترجمه شده از نشریات معترض خارجی